

1963-2013, 50 ÅR FOR DIN HELSE

Justis - og beredskapsdepartementet
postboks 8005 Dep,
0030 Oslo

Oslo 22. juni 2017

Høringsuttalelse: Forslag til statlig reguleringsplan med konsekvensutredning for Politiets nasjonale beredskapssenter på Taraldrud, Ski kommune

Norsk forening mot støy ønsker å benytte retten til å uttale seg om forslaget til å regulere Taraldrud til Politiets nasjonale beredskapssenter. Vi vil gjerne få kommentere støykonsekvensene av det planlagte beredskapssenteret.

Berører mange mennesker i etablerte og nye boligområder, og er mangelfull

Beredskapssenteret er foreslått lokalisert i nærområdet til en stor befolkning i Oppegård og Bjørndal bydel i Oslo kommune, familier med barn, skoler og barnehager. I tillegg er det planlagt en ny bydel i Gjersrud - Stensrudområdet som også vil bli betydelig influert av støy fra virksomheten. Befolkning tilsvarende en vanlig norsk by blir støymessig berørt av tiltaket. Vi kan ikke se at konsekvensene for hele dette området er vurdert. Planen fremstår derfor mangelfull.

Kommuneplanens støykav må ligge til grunn

Norsk forening mot støy støtter at støyretningslinjen T-1442/2012 legges til grunn, slik Oppegård og Ski kommune har forutsatt i sine kommuneplaner. Dermed unngår man å punktere kommunenes satsing på å tilrettelegge gode lokale lydmiljøer, noe som vil være en konsekvens dersom reguleringsplanens mer lempelige T-1442/2016 legges til grunn. Den versjonen er mer romslig i forhold til skytestøy.

Vi vil også minne om at nasjonale planretningslinjer understreker et særskilt krav om å ta hensyn til barn. Det er nettopp planer som dette som må legge slike hensyn til grunn.

Omfattende endring av lyd miljøet

Det kan uten videre slås fast at et beredskapssenter på Taraldrud i henhold til reguleringsforslaget, vil føre til en kraftig kvalitetsreduksjon av lyd miljøet i de omkringliggende områder. Skytebanestøyutredningen slår fast at det er stor usikkerhet forbundet med utstrekningen av planens støysoner. Om man legger til grunn T-1442/2012 versjonen er det sannsynlig at utemiljøet til både barnehager, skoler og boliger vil havne i gul støysoner, med omfattende negative konsekvenser.

Alt naturområde i betydelig utstrekning ut fra beredskapssenteret vil få forringet sitt lyd miljø, ut fra definisjonen om naturområder som stille områder. Influensområdet er langt inn i østmarka øst for Enebakkveien og mot Sørmarka. Dette på grunn av helikoptertrafikken.

Begrensninger i T-1442

T-1442 for skytebaner gjelder kun håndvåpen og støygrensene er beskrevet med dBA. Vi er bekymret for om effekten av de andre sprengmidlene er tilstrekkelig behandlet i støyutredningen. Vi vil understreke begrensningen i at T-1442 kun setter grenseverdier beskrevet med dBA. Selv om T-1442 ikke krever det, ønsker vi at konsekvensene av de tynge smellene også vurderes i forhold til dBC. Ved å ta med mer lavfrekvent støy vil man få en riktigere beskrivelse av støybelastningen som barn og voksne faktisk utsettes for.

Norsk forening mot støy får 1000 -1200 henvendelser fra publikum hvert år om støyutfordringer. I mange tilfeller er det støy i frekvensområdet for dBC som utløser plagene.

Planen besvarer ikke avvik/konsekvensene av økt omfang

Konsekvensene er beregnet ut fra gitte forutsetninger oppstilt av utbygger. Vi har sett anslag skudd variere med flere millioner/pr år. Ved en eventuell realisering ønsker vi at planen skal inneholde en tydelig uttrykt forpliktelse på utbygger om at tiltak om sikrer og opprettholder et støynivå innenfor tillatte grenser må gjennomføres før et eventuelt økt aktivitetsnivå, både mht. skyting og helikoptertrafikk.

Berettiget bekymring fra foreldre og lærere

Det er i høyeste grad ikke avklart om skoler og barnehager på Oppegård befinner seg i gul støysone. Til det er beregningene usikre og premissene uavklart. Skuddsalver og eksplosjoner er ikke et trekk man forbinder med gode uteområder for barns oppvekst, hverken i barnehager, på skoler eller i bomiljøer. I tillegg finnes det på disse institusjonene i Oppegård også traumatiserte barn fra verdens krigsskueplasser. Man hører lyd både med ørene og hjernen, og det som forbindes med skudd, granateksplosjoner og helikopterlyd er også med på å gi et alarmerende hørselsinntrykk, det er ikke lydnivået alene.

Erfaringer fra andre skytebaner viser at folk plages og får forstyrret hvile/rekreasjon ved langt større avstand til skyteaktivitet enn det som blir tilfelle med Taraldrud.

Forstyrret nattesøvn

Opplysningene om helikopteraktivitet i Sintefs støyrapport tyder på at nattflyging med helikopter alene vil kunne vekke folk av søvnen 4-5 ganger om natten. For barn som legges tidligere om kvelden vil antall vekkinger være 7-8 pr natt. Skyteøvelser om kvelden vil også kunne vekke barn og voksne av søvn.

Forstyrning av nattesøvn regnes som en betydelig folkehelseerisiko.

Støyens skadevirkninger

Støy er den forurensning som plager flest mennesker i Norge. Den er derfor forbundet med en betydelig helseerisiko. Av den grunn er det viktig å arbeide for å redusere støynivået i samfunnet. En rapport om nattstøy - *Folkehelseinstituttet januar 2013* - anslår samfunnskostnadene som følge av støy til å utgjøre 14 milliarder kroner/år. Internasjonale undersøkelser har påpekt at barn som bor i nærheten av flyplass kan få reduserte kognitive evner og svekke sine skoleprestasjoner.

Oppvekst i støyende nærmiljøer - total av alle støykilder - kan gi risiko for hjerte/karsykdommer, høyt blodtrykk, hjerteinfarkt, diabetes, obesitet mm.

1963-2013, 50 ÅR FOR DIN HELSE

Nærmere om støykildene

Skytestøy

Lydmessig kan skytestøy sammenlignes med korte smell i en eksospotte. Grensen for gjennomsnittsverdier over tid er derfor satt lave fordi lydtoppene er forholdsvis færre, i forhold til perioden uten skuddsmell, selv med tett lydgivning. Reguleringsplanens støyutredning understreker usikkerheten i støyberegningene som ligger til grunn for støykartene, og mulighetene for støyeksposering i gul sone. Det er all grunn til at denne usikkerheten må tale til barnas fordel. I tillegg er støyeffekten av treningsgranatene ikke godt nok redegjort for. Disse antas å ha mer lavfrekvent støy, som er vanskeligere å skjerme mot eller isolere. Dette er også lyd som mer sannsynlig vil trenge inn i boliger, skole og barnehager.

Avbøtende tiltak

- mest mulig skyting må skje innendørs
- det bør vurderes effekten av høyere voller.
- supersoniske våpen: overbygget ved standplass bygges så langt utover banen at det fanger opp direkte spredning av overlydssmellet når kulene bryter lydmuren.

Helikopterstøy

Vi fester oss av støyrapporten at helikopterene som etterhvert vil bli benyttet i tilknytning til beredskapssenteret, vil støye mer enn dagens. Anslagsvis 2-3 desibel mer. Det utgjør opptil en dobling av støynivået. (3 db = ca dobling). Publikum bør derfor ta det i betraktning når de kjenner på sin holdning til helikoptertrafikk.

Helikopterlyd har kjennetegn som gjør at den oppleves mer truende og plagsom enn annen flylyd. Både Sola og Flesland, som har mye helikoptertrafikk, opplever flere støyklager på denne trafikken enn på annen flytrafikk. Også i USA dominerer helikopterstøy flystøyklagene.

For Taraldrud er det beregnet at nær halvparten av helikoptertrafikken vil skje om kvelden og natten, hvorav nær 1/4 del av døgnets totale flygninger vil skje om natten. Det er vanskelig å stenge ute helikopterstøy. Det er stor sannsynlighet for å bli vekket 4-5 ganger om natten av helikopterstøy. Barn som legger seg tidlig kan bli vekket 7-8 ganger! Dette kan ha store helsekonsekvenser på sikt.

Basert på erfaringer andre steder stiller vi oss tvilende til den beregnede rotortid på bakken (2/3min). Det bør gjøres nye beregninger med mer representativt omfang av rotortid på bakken.

De foreslåtte flykorridorene utsetter Bjørndal for særlig mye flystøy. Bl.a med tanke på kveld- og nattflygingene bør dette utredes på nytt, av hensyn til folkehelsen og ikke minst befolkningen der.

Andre konsekvenser

Skytebanene ligger i nærheten av Snipevann som er en del av tilførselsvannsystemet til Gjersjøen. Skytebanene, samt helikopterbase, representerer en betydelig risiko for avrenning av bly og annen forurensing som kan ende i kommunens drikkevann, som allerede er eksponert for blyrisiko fra en annen skytebane. Det forutsettes en fullstendig betryggende håndtering av denne risikoen.

Ulf Winther (sign)
genralsekretær

Pål Jensen (sign)
seniorrådgiver